

Denge İzmir Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
The Member Firm of CPAA International Worldwide

Sayı : 2019/240- 1
Tarih : 27.05.2019

Ö Z E L B Ü L T E N

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİNİN VERİLMESİ VE MİRAS TAKSİM SÖZLEŞMESİNİN VERASET VERGİSİNE ETKİSİ

1

İÇİNDEKİLER

1. Veraset ve İntikal Vergisinin Mükellefi Kimdir?	3
2. Veraset İlamı (Mirasçılık Belgesi) Nereden Alınır?.....	3
3. Veraset ve İntikal Vergisinde İstisna ve Muafiyetler Nelerdir?.....	3
4. Veraset ve İntikal Vergisi Oranı Nedir?.....	4
5. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi Ne Zaman Verilir?.....	4
5.1. Veraset Yoluyla İntikallerde	
5.1.1. Vefat Türkiye'de meydana gelmiş ise;	4
5.1.2. Vefat Yabancı bir memlekette meydana gelmiş ise:	4
5.1.3. Gaiplik halinde gaiplik kararının ölüm siciline işlendiği tarihi takip eden 1 ay içinde,.....	5
5.2. İvazsız İntikallerde	5
6. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi Nasıl Verilir?.....	5
6.1. Veraset ve intikal Vergisi Beyannamesinin İnteraktif Vergi Dairesi Üzerinden Gönderilmesi.....	5
6.2. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesinin Vergi Dairesine Kâğıt ortamında Elden Verilmesi ya da Posta Yoluyla Gönderilmesi.....	6
7. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesine Eklenecek Belgeler Nelerdir?	6
8. Veraset ve İntikal Vergisi Ne Zaman Ödenir?.....	7
9. İvazsız İntikallerde Veraset ve İntikal Vergisi Nasıl Ödenir?.....	7
10. Miras Taksim Sözleşmesinin Veraset Vergisine Etkisi.....	8
Veraset Vergisi Karşılaştırma Tablosu.....	11

Değerli Müşterimiz;

Bültenimizde vefat ve ivazsız intikallerde mirasçılarının ve intikal sahiplerinin vermeleri gereken Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamelerine ilişkin açıklamalar ile miras taksim sözleşmesinin veraset vergisine etkisi hususlarına yer verilmiştir.

1. Veraset ve İntikal Vergisinin Mükellefi Kimdir?

Veraset ve İntikal vergisinin mükellefi, veraset yoluyla veya ivazsız(karşılıksız) bir suretle kendisine mal intikal eden gerçek ve tüzel kişilerdir.

2. Veraset İlamı (Mirasçılık Belgesi) Nereden Alınır?

Veraset ve İntikal Vergisi beyannamesinin verilebilmesi için öncelikle Sulh Hukuk Mahkemesinden veya Noterden mirasçılarının miras paylarını gösteren mirasçılık belgesinin (veraset ilamının) alınması gerekmektedir.

3. Veraset ve İntikal Vergisinde İstisna ve Muafiyetler Nelerdir?

-Veraset yoluyla intikal eden ev eşyası ile murise ait kişisel eşyalar ve aile hatırası olarak korunan tablo, kılıç, madalya gibi eşyalar,

-Veraset yoluyla intikal eden malların, evlatlıklar da dahil olmak üzere çocuklar ve eşten her birine düşen miras paylarının 2019 yılı için 250.125 TL'si, eşin yalnız başına mirasçı olması halinde ise kendisine isabet eden miras payının 2019 yılı için 500.557 TL'si,

-Örf ve adete göre verilmesi gelenek olmuş hediye, cihaz, yüzgörümlüğü ve drahomalar (gayrimenkuller hariç),

-Bütün sadakalar,

-İvazsız suretle intikallerin 2019 yılı için 5.760 TL sı,

-Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerin 2019 yılı için 5.760 TL sı,

istisnadır.

Ayrıca;

-Kamusal muafiyetler,

-Kamu yararı amacı güden teşekküllere sağlanan muafiyetler,

-Diplomatik muafiyetler,

gibi birçok alanda muafiyet ve istisnaya Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu kapsamında yer verilmiş olup konu ile ilgili ayrıntılı açıklamalara Gelir İdaresi Başkanlığının web

sayfasındaki rehberler modülünden “**Mirasçıların Vergisel Yükümlülükleri Rehberi**”nden ulaşılması mümkündür.

Veraset yoluyla intikal eden mal, **istisna haddinin altında kalsa dahi veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmesi gerekmektedir.** Ancak, **ivazsız intikallerde istisna haddinin altında kalan tutarlar için beyanname verilmez.**

4. Veraset ve İntikal Vergisi Oranı Nedir?

01.01.2019 tarihinden itibaren uygulanan tarife aşağıdaki gibidir

MATRAH	Vergi Oranı %	
	Veraset Yoluyla İntikallerde	İvazsız İntikallerde
İlk 290.000 TL için	1	10
Sonra gelen 700.000 TL için	3	15
Sonra gelen 1.500.000 TL için	5	20
Sonra gelen 2.700.000 TL için	7	25
Matrahın 5.190.000 TL'yi aşan bölümü için	10	30

Ayrıca, şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde vergi oranı **%20** olarak uygulanır. İkramiyenin aynı (mal, eşya vb.) olarak ödenmesi halinde, fatura değeri esas alınır.

5. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi Ne Zaman Verilir?

4

5.1. Veraset Yoluyla İntikallerde

5.1.1. Vefat Türkiye'de meydana gelmiş ise;

-Mükellefler Türkiye'de bulunuyorsa vefat tarihini takip eden **4 ay içinde**,

-Mükellefler yabancı bir memlekette bulunuyorsa vefat tarihini takip eden **6 ay içinde**,

5.1.2. Vefat yabancı bir memlekette meydana gelmiş ise;

-Mükellefler Türkiye'de bulunuyorsa vefat tarihini takip eden **6 ay içinde**,

-Mükellefler vefat edenin bulunduğu memlekette bulunuyorsa vefat tarihini takip eden **4 ay içinde**,

-Mükellefler vefat edenin bulunduğu memleketin dışında başka bir memlekette bulunuyorsa vefat tarihini takip eden **8 ay içinde**,

5.1.3. Gaiplik halinde gaiplik kararının ölüm siciline işlendiği tarihi takip eden 1 ay içinde,

verilir.

5.2. İvazsız İntikallerde

-Malların hukuken iktisap edildiği tarihi izleyen 1 ay içinde,

-Gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında, ikramiye kazananlardan kesilen veraset ve intikal vergisine ilişkin beyanname bunları düzenleyenler tarafından yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın 20 inci günü akşamına kadar, verilir.

6. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi Nasıl Verilir?

Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi, mirasçılık belgesi (veraset ilanı) alındıktan sonra;

-İnteraktif Vergi Dairesi (ivd.gib.gov.tr) sayfasında yer alan "Veraset İşlemleri" kısmından elektronik ortamda (İnteraktif Vergi Dairesi şifreniz yok ise **Kayıt Ol** ekranından anında şifre alabilir ya da **e-Devlet şifrenizle** giriş yapabilirsiniz) ya da

-Kağıt ortamında vergi dairesine elden veya posta yoluyla verilebilir.

6.1. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesinin İnteraktif Vergi Dairesi Üzerinden Gönderilmesi

-İnteraktif Vergi Dairesi (ivd.gib.gov.tr) internet sayfasına beyannameyi dolduracak **mirasçılardan herhangi birinin bilgileri** ile giriş yapılır.

-"Veraset İşlemleri" bölümünden **vefat edenin** T.C. Kimlik Numarası girilerek işlemlere başlanılır.

-Sistem mükellefi adım adım kolay ve hızlı bir şekilde beyannamesini doldurması için yönlendirir.

-Mirasçı beyannameyi sadece kendi adına düzenleyebileceği gibi, diğer mirasçıları da beyannameye dâhil edebilir.

-Beyanname birden fazla mirasçı adına verilecekse, mirasçılardan biri tarafından tamamlanarak onaylandığında, diğer mirasçıların onayına sunulur. Tüm mirasçıların İnteraktif Vergi Dairesine kendi şifreleri ile bağlanarak beyannameyi onaylamasından sonra, beyanname ilgili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilir.

Beyanname ekinde vergi dairesine sunulması gereken belgeler veraset ve intikal vergisi beyannamesine eklenebileceği gibi, unutulmuş veya eksik kalan belgeler olması durumunda İnteraktif Vergi Dairesinde "Diğer Dilekçeler" bölümü kullanılarak

vefat edenin son ikametgâhının bulunduğu yer vergi dairesine de gönderilebilmektedir.

6.2. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesinin Vergi Dairesine Kâğıt Ortamında Elden Verilmesi ya da Posta Yoluyla Gönderilmesi

Kâğıt ortamında doldurulan beyanname, mirasçılar tarafından imzalanmak suretiyle verilebileceği gibi mirasçılardan vekili tarafından imzalanmak suretiyle de verilebilir.

Veraset yoluyla intikallerde beyanname her bir mirasçı tarafından ayrı ayrı verilebileceği gibi müştereken verilmesi de mümkündür. Beyannamenin müştereken verilmesi halinde, beyannamenin her mükellef tarafından ayrı ayrı imzalanmış olması gerekir.

Mükellefler Beyannameyi;

-Veraset yoluyla gerçekleşen intikallerde ölen kimsenin ikametgâhının bulunduğu,

-Diğer yollarla gerçekleşen intikallerde tasarrufu yapan şahsın ikametgâhının bulunduğu, tasarrufun tüzel kişilerce veya diğer teşekküllerce yapılması durumunda tüzel kişilerin veya diğer teşekküllerin merkezlerinin bulunduğu,

-Muris veya tasarrufu yapan şahsın Türkiye'de hiç ikamet etmediği veya son ikametgâhının tespit olunamadığı durumda, veraset yoluyla veya diğer yollarla ivazsız tarzda intikal eden malın bulunduğu veya mükelleflerin ikametgâhlarının bağlı bulunduğu,

yerdeki vergi dairesine vermeleri gerekmektedir.

Mirasçılara veraset yoluyla intikal eden mal bulunmaması halinde; vergi dairesine veraset ve intikal vergisi beyannamesi veya dilekçe verilmesine gerek yoktur.

7. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesine Eklenacak Belgeler Nelerdir?

Mükellefler aşağıdaki belgeleri beyannameye eklemek durumundadırlar.

-Veraset ilamı (mirasçılık belgesi),

-Vasiyetname, miras taksim sözleşmesi,

-Borç ve masraflara ait belgeler,

-Ticari bilanço ve gelir tablosu,

-Gayrimenkuller için, tapunun fotokopisi ve emlak vergisi değerini gösteren ilgili belediyeden alınmış bir belge,

-Araç ve tescile tabi diğer menkuller için tescil belgesinin fotokopisi,

8. Veraset ve İntikal Vergisi Ne Zaman Ödenir?

Veraset ve intikal vergisinin;

-Tahakkukundan itibaren **üç yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında** olmak üzere toplam altı eşit taksitte,

-Şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenen ikramiyelerden bunları düzenleyenler tarafından kesilen vergilerin beyanname verme süresi içinde,

ödenmesi gerekir.

9. İvazsız İntikallerde Veraset ve İntikal Vergisi Nasıl Ödenir?

Veraset ve intikal vergisi;

-ivd.gib.gov.tr adresinden veya GİB Mobil uygulamasından ister İnteraktif Vergi Dairesine giriş yaparak, ister giriş yapmadan Hızlı Ödeme adımlarından "Belge Numarası İle Ödeme" adımı üzerinden;

*Anlaşmalı bankaların kredi kartları ile

*Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,

*Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile

-Anlaşmalı bankaların;

*Şubelerinden,

*Alternatif ödeme kanallarından (İnternet Bankacılığı, Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık vb.)

-PTT işyerlerinden,

-Tüm vergi dairelerinden,

ödenebilir.

10. Miras Taksim Sözleşmesinin Veraset Vergisine Etkisi,

4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun üçüncü kitabı miras hukukunu düzenlemiştir. Kanun miras bırakanın birinci derece mirasçılarının onun alt soyu olduğunu hüküm altına almıştır.

Vefat gerçekleştiğinde yasal mirasçılar payları oranında terekedeki tüm mal ve haklara miras ortaklığı yoluyla, miras payları oranında sahip olurlar. Miras bırakanın vefatıyla birlikte kanuni ve mansup (atanmış) mirasçılar arasında terekenin (vefat edenin bıraktığı her şey) taksimine kadar, terekeye dahil hak ve borçların tamamını kapsayan bir ortaklık doğar.

Mirasçılar bu ortaklığı sona erdirmek amacıyla terekedeki malları elbirliği(müşterek) mülkiyetten, tam mülkiyet esasına farklı paylaşım yoluyla geçebilirler.

Örneğin; bir babanın 4 dairesinin olduğunu ve eşi ile 3 çocuğunun bulunduğunu varsayalım. Babanın vefatı durumunda eş $\frac{1}{4}$, çocuklarda ayrı ayrı $\frac{1}{4}$ oranında mirasçı olurlar. Bu durumda mirasçılar ayrı ayrı her bir dairenin $\frac{1}{4}$ 'er nispetinde müştereken sahibi konumuna gelirler.

Ancak mirasçılar veraset ilamına (mirasçılık belgesi) müteakiben, noterde mal paylaşım sözleşmesi düzenleyerek 4 daireyi rızaen paylaşabilirler. Mirasçılar mal paylaşım sözleşmesiyle her bir dairesinin, tam mülkiyet esasıyla sahibi olurlar. Diğer bir ifadeyle her dairenin sahibi ayrı ayrı belirlenir. Bu durumda, veraset ve intikal vergisi beyannamesi mal paylaşım sözleşmesine göre şekillenir. Her mirasçı kendisine düşen bir dairenin miras yoluyla kaldığını beyan etmek suretiyle, tapu tescili buna göre gerçekleştirilir.

8

Mal paylaşım sözleşmesinin düzenlenmediğini var saydığımızda, mirasçılar 4 dairenin el birliği(müşterek) mülkiyeti kapsamında sahibi olurlar. Mirasçılar ileride dairelerin hisselerini birbirlerine satması durumunda ise her bir daire için ayrı ayrı tapu harcı ödenmek durumunda kalırlar.

Ancak mirasçılar tarafından veraset ilamı (mirasçılık belgesi) alınmış, buna göre veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmiş ve tahakkukları alınmış olsa bile, mirasçılar noterde paylaşım sözleşmesi düzenleyebilirler. Mirasçılar oluşan son durumu dikkate alarak, yeni paylaşımına göre beyannamelerini düzeltmek durumundadır.

Verilecek veraset vergisi düzeltme beyannamesinin ekine, noterde düzenlenen miras paylaşım sözleşmesinin eklenmesi zorunludur. Ayrıca düzeltme beyannamesinin gerekçe ve dayanaklarını ortaya koyan bir dilekçe ekinde verilmesi yararlı olur.

Miras bırakan vefat etmeden önce henüz açılmamış bir miras hakkında mirasçılar veya üçüncü kişi ile yapılacak sözleşmeler geçerli olmamaktadır. (T.M.K md:678)

Yasal mirasçılar gerek kendi aralarında gerek atanmış mirasçılarla birlikte mirası aynı kurallara göre paylaşırlar. Miras taksim sözleşmesinde miras dağılımına ilişkin, yasal sınırlama ve engel bulunmamaktadır. Mirasçılar yasal miras payı oranlarına bağlı kalmaksızın, mirası kendi aralarında diledikleri gibi paylaşabilirler. (T.M.K md:646)

Mirasçılar arasında payların oluşturulması, fiilen alınması veya aralarında yapacakları paylaşma sözleşmesi hükümleri mirasçılara bağlar. Paylaşma sözleşmesiyle mirasçılar, tereke mallarının tamamı veya bir kısmı üzerindeki elbirliği mülkiyetinin miras payları oranında paylı mülkiyete dönüştürülmesini de kabul edebilirler.

Tüm bu izahına çalıştığımız konuyu aşağıdaki örnekle açıklayalım.

Bay (A) 01.05.2019 tarihinde vefat etmiştir. Bay (A)'nın mirasçıları eşi (B), oğlu (C), kızı (D) ve diğer kızı (E) dir. Bay (A)'nın terekeye konu olan gayrimenkul, mal ve diğer servet unsurları aşağıdaki gibidir.

1. İntikal Eden Gayrimenkul Mallar

İli	İlçesi	Cinsi	Emlak Vergisine Esas Olan Değer
İzmir	Konak	Daire	800.000 TL
"	"	"	400.000 TL
"	Buca	Arsa	800.000 TL
"	Narlidere	"	300.000 TL
"	Karşıyaka	Daire	700.000 TL
"	"	"	800.000 TL
Muğla	Bodrum	" (yazlık)	1.000.000 TL
İzmir	Konak	İşyeri	2.000.000 TL
"	"	"	1.500.000 TL
"	"	"	1.000.000 TL
		TOPLAM	9.300.000 TL

9

2. İntikal Eden Mallar ve Diğer Servet Unsurları

Cinsi	Nerede Bulunduğu	Banka Hesap/Plaka No	Beyan Edilen Değer
Taşıt	-	35.../...	100.000
"	-	35.../...	100.000

Para Bankası hesap no'lu	1.300.000 TL
Döviz Bankası hesap nolu	200.000 USD (TL karşılığı 1.200.000)
		TOPLAM	2.700.000 TL

Bu duruma göre; miras bırakanın vefat tarihi itibarıyla serveti, 9.300.000 + 2.700.000 = **12.000.000 TL** olmaktadır.

Mirasçılarının **veraset ilamına (mirasçılık belgesi) göre** miras pay oranları ile hisselerine düşen servet tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Akrabalık Bağı	Pay Oranı	İntikal Eden Servet Tutarı (TL)
Eşi	1/4	3.000.000
Oğlu	1/4	3.000.000
Kızı	1/4	3.000.000
Kızı	1/4	3.000.000
	TOPLAM	12.000.000

Müteveffa (A)'nın mirasçıları tarafından noterde aşağıdaki şekilde mal paylaşım sözleşmesi düzenlendiğini varsayalım. Söz konusu miras paylaşım sözleşmesine göre, mirasçılar aşağıdaki şekilde mal paylaşımında bulunmuşlardır.

-İntikal Eden Mal ve Servet Unsurları

-İzmir ili Konak ilçesindeki 800.000 TL değerli daire ile Muğla ili Bodrum ilçesindeki 1.000.000 TL değerli daire(yazlık) anne (B)'ye bırakılmıştır. Anne (B)'ye intikal eden servet tutarı 800.000 + 1.000.000 = **1.800.000 TL** sı olmaktadır.

-Oğlu (C)' ise İzmir ili Konak ilçesindeki 2.000.000 TL değerli işyeri, İzmir ili Karşıyaka ilçesindeki 700.000 TL değerli daire ile bankada mevcut TL paranın 700.000 TL sı bırakılmıştır. Oğul (C)'ye intikal eden servet tutarı 2.000.000 + 700.000 + 700.000 = **3.400.000 TL** sı olmaktadır.

-Kızı (D) ise İzmir ili Konak ilçesindeki 400.000 TL değerli daire, İzmir ili Narlıdere ilçesindeki 300.000 TL sı değerli arsa, İzmir ili Konak ilçesindeki 1.000.000 TL değerli işyeri, 100.000 TL değerli taşıt, döviz(usd) hesabı 1.200.000 TL sı ve TL hesaptaki para 600.000 TL bırakılmıştır. Kızı (D)'ye intikal eden servet tutarı 400.000 + 300.000 + 1.000.000 + 100.000 + 1.200.000 + 400.000 = **3.600.000 TL** sı olmaktadır.

-Kızı (E) ise İzmir ili Karşıyaka ilçesindeki 800.000 TL değerli daire, İzmir ili Konak ilçesindeki 1.500.000 TL değerli işyeri, İzmir ili Buca ilçesindeki 800.000 TL değerli arsa,

100.000 TL değerli taşıt, bırakılmıştır. Kızı (E)'ye intikal eden servet tutarı 800.000 +1.500.000 + 800.000 + 100.000 + = **3.200.000 TL** sı olmaktadır.

Örneğimize göre mirasçılarının veraset ilamına ve miras taksim sözleşmesine göre veraset vergisi karşılaştırması aşağıdaki tabloda yapılmıştır.

Veraset Vergisi Karşılaştırma Tablosu

Akrabalık Bağı	Veraset İlamına Göre		Miras Taksim Sözleşmesine Göre		Fark	
	Servet Tutarı (TL)	Veraset Vergisi	Servet Tutarı (TL)	Veraset Vergisi	Servet Tutarı (TL)	Veraset Vergisi
Eşi (B)	3.000.000	117.091	1.800.000	64.400	(-) 1.200.000	(-) 52.691
Oğlu (C)	3.000.000	117.091	3.400.000	162.600	(+) 400.000	(+) 45.509
Kızı (D)	3.000.000	117.091	3.600.000	176.600	(+) 600.000	(+) 59.509
Kızı (E)	3.000.000	117.091	3.200.000	148.600	(-) 200.000	(+) 31.509
TOPLAM	12.000.000	468.364	12.000.000	552.200	-	(+) 83.836

Bu tabloya göre;

11

-Anne (B) kendi servetinden 1.200.000 TL sından feragat etmiştir. Dolayısıyla servetinin 400.000 TL sın oğluna (C), 600.000 TL sın kızına (D), 200.000 TL sın ise diğer kızına (E) miras paylaşım sözleşmesine göre aktarmıştır.

-Anne tarafından çocuklara aktarılan 1.200.000 TL sı bağış olarak dikkate alınmaz. İvazsız intikal olarak vergilendirilmez.

-Mirasçılarının miras paylaşım sözleşmesi düzenlemediğini varsaydığımızda, veraset ilamına göre toplamda **468.364** TL veraset vergisi ödemesi gerekir.

-Mirasçılar tarafından miras paylaşım sözleşmesi düzenlenmesi durumunda, mirasçılar toplamda fazladan **83.836 TL** veraset vergisi ödemek durumunda kalırlar.

-Fark veraset vergisinin; çocuklar lehine feragat edilen servetin, matrah dilimindeki % 7 lik orana tekabül etmesinden kaynaklandığı,

-Miras paylaşımının eşitliğe yakın olması durumunda fark veraset vergisinin azalacağı, anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak;

-Her miras paylaşımının kendine özgü durum ve özelliğinin olduğunu, buna göre hareket edilmesi gerektiğini,

-Özellikle tescile tabi olan taşınmaz ve taşıt gibi servet unsurlarının edinilmesinde ve tasarrufunda mal paylaşım sözleşmesinin değerlendirilebileceğini,

söyleyebiliriz.

Saygılarımızla,

Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)